

כל גגות פרק תשיעי עירובין

צד.

עין משפט נר מצוה

כ א מיי פ"ג מהלכות
עירובין הלכה טו סמג
לפון סה עוש"ע ח"ה סי'
שע"ט סעיף ב':
כא ב טור ש"ע טו וסי'
שס"א סעיף ב':

רבינו הנואל

והא דרב לא איחמר
בפירוש אלא מללא. דרב
ושמואל הוו יתבי בחצר
נפל גורא דביני בני,
אמר שמואל אייתי גלימא
ננודו ביה משום צניעותא
דשרי לטלטולי ככולה עד
מקום גורא. אהררניהו רב
לאפיה. דלא לימרו הדר
ביה רב משמעתיה דהוה
אסי. ולא אמר להו ולא
מידי. דאתר שמואל הוה.
ואמר שמואל אי קפיד
אבא (שיקלו) [שקילו]
מידי. דאתר שמואל הוה.
גלימא. מתי. חצרי
שנפרצה לרשות הרבים
המכניס מתוכה לרשות
הרבים וכו'. ואקשינן וכי
[ס"ל] לרי אליעזר משום
דנפרצה לרשות הרבים.
הריא לה רשות הרבים.
ופרקין אין ר' אליעזר
לעצמיה דכיון שעוברין
ושבין רבים בתוכה
הריא כתיב. והניא ר'
יהודה אומר משום ר'
אליעזר רבים שברירו דרך
לעצמן מה שברירו בירור.
ואקומה כשארדה להן
דרך באותה חצר. ועל
מקום מחיצה מחלוקת.
איבעית אימא בצידוי הרי'
פליגי. ר' אליעזר סבר
כצדוי רשות הרבים כרשות
הרבים חזר. והאי חצר
כיון שנפרצה לרשות
הרבים וכו'. דרסי לה
כצדוי רשות הרבים הוא.
ורבנן אמרי לאון כריה'
דמי. ואמאי לא פליגי
בצדוי רשות דעלמא.
[ו]לא יחמא כי פליגי רבנן
עליה דר' אליעזר ואמרי
לאו כרשות הרבים דמי
אלא היכא דאיכא גיפופי.
פי' גיפופי שנתאי כפסין
וכתבליס קטנים שנושנין
שלא [יתחברו] [יתחברו]
אבל היכא
דליכא גיפופי לא. קא
שטעטן לן חצר זו שנפרצה
דליה לה גיפופי. ואקשינן
והא מתוכה לרשות הרבים
קומת. מכלל דאית לה
גיפופי. דאי לית לה
גיפופי מאין לה תוך.
ופרקין לעולם לית לה
גיפופי ולית לה תוך.
ואיידי דאמרו רבנן מתוכה
אמור ר' אליעזר נמי
מתוכה. ואקשינן והיכי
מהדרי ליה רבנן מתוכה
והוא לא אמר מתוכה.
ופרקין הכי קאמרו ליה
רבנן מי מודי
דהיא דטילטל מתוכה
לרשות הרבים דפטור
מפני שהיא ככרמלית
צדוי רשות הרבים לא
שנא. ור' אליעזר התם
בחצר (ס) דרסי לה רבים.
הכא בצדוי רשות הרבים
דאית ליה גיפופי לא
דאית ליה רבים. מתי.
חצרי שנפרצה משתי
רוחותיה וכן בית כו'.
ואקומה רב בשנפרצה
מב' רוחותיה ב'י אמות

ואיבעית אימא בצידוי רה"ר פליגי. ולא מייירי באצדה להם
דנך: **ולייפולגו בצידוי רה"ר דעלמא.** ואס'
תאמר דילמא דוקא הכא פליגי משום דמקום מחיצה שלו ואורו'
דסתם צדוי רשות הרבים הם שלו שרגיל אדם להיות כונס תוך
שלו וכוונה: **אבל היבא דריבא**
חיפופי מודו ליה קא משמע אן.
משמע דרי"א איירי דליכא חיפופי
והקשה ריב"א דצפרק קמא דשבת
(דף א.) אמרין מתקיף לה רב אחא
צריה דרב איקא אימר דשמעת ליה
לרי"א היכא דליכא חיפופי היכא דליכא
חיפופי מי שמעת ליה וי"ל דסוגיא
דהכא כרב פפא דהתם:

מאי שנא מרוח אחת דאמר פתחא
הוא. ואס' תאמר נרות
אחת עש"ג דפרוך מרובה אמרין
צפ"ק (דף י.) דניתנת צפס ד' או
צשני משהוין לכאן ולכאן אצל צשני
רוחות לא משתרי צשני דג' מחילות
דאורו"י (ס) וכמו סתם מצוי דהוי צלמי
וקורין וי"ל דהכא פריך לר' יהודה דאית
ליה לקמן (סא.) שתי מחילוי דאורויתא
ועוד אורו"י דסתם חצר אין לה אלא
ג' מחילות ורביעיית פס ד' או צ'
משהוין ואיירי (ט) שנפרצו צ' רוחות
מאותן ג' מחילות ואף על גב דהשתא
כשנפרצה הוי מפולג ואמרין צפ"ק
(דף ב.) דצעי לכל הפחות כורת
הפתח היינו דוקא כשנפרצה לרה"ר
אזו לנפקת אצל אחת איירי כשנפרצה
למצוי או לתלך דהשתא דלא לר'
קמתי שנפרצה לרה"ר:

מאי שנא מרוח אחת דאמר פי
תקרה בו. השתא לא קאמר
פתחא הוא דלפילוי נפקן צמילואו או
ציתר מעשר רוזה להמיר צבית
מעטע פי תקרה:

בשתי רוחות נמי נימא פי תקרה
יורד וסותם. כש"י מפשט
דרצ ושמואל דפליגי צפי תקרה היינו
דווקא צאכסדרה צצקעה שאין לה
כלל מחילות אצל ציש לה אפי' מחיצה
אחת מודה שמואל דצשגש מחילות
אמרין פי תקרה יורד וסותם ואמי
שפיר אכל דנקט אכסדרה צצקעה
לפי שצצקעה דווקא פליגי שאין שם
מחיצה וגרס צמר הכי כי לית ליה
צד' אצל צג' אית ליה ולפי זה פירוש
כל הסוגיא ואין נראה דלפילוי לרב
צשתי מחילות זו כנגד זו לא אמר
פי תקרה יורד וסותם דהוי מפולג
כדלמך צפרק קמא דסוכה (דף יט.)
לך נראה לרי"א דסתם אכסדרה יש
לה ג' מחילות כדלמך צלל יתפור (צ"ב)
דף סא.) העולם לאכסדרה הוא דומה
לרוח צפופית אינה מסוכצת ולית
ליה לשמואל פי תקרה יורד וסותם
אלא אס' כן יש שם ארבע
מחילות ומייהו לרב אפי' פרץ משתי
רוחות

מותרין לעתיד לבא ואם אסורין לעתיד לבא אסורין לאותו שבת: **גמ'** במאי
עסקינן אי לימא בעשר מאי שנא מרוח אחת דאמר פיתחא הוא משתי רוחות נמי
פיתחא הוא אלא ביתר מעשר א"ה אפילו מרוח אחת נמי אמר רב לעולם בעשר
ובגון
לפון רבתי ממה לפארה
וי"ל דצ"ל דהתם צתלר לא
דפי לה רבים הא צלוי ר"ה אע"ג דאית ליה גיפופי מ"מ דפי לה רבים.

זה מטלטל עד עיקר מחיצה. כדמעיקרא דלמרינן הואיל והותרה
הותרה. וצכיל הצית קאמר שמואל דמי צשצבתו צחצר לפילו מחצר
לחצר נמי דהא שמואל הוא דלמרי"ה הלכה כר"ש ואפי' עירצה כל אחת
לעצמה לא (א) גור משום מאני צדמתי ואע"ג דהשתא הוו להו חצר
אחת כשפכל לא אסרי להו צמתי
דהא שרי לאפקוי צמתי לחצר
הואיל והותר למקצת צבת. שקולו
גלימא נגידו. קחו טלית ופרסו אותה
שם להיות מחיצה: אהרניסו רב
לאפיה. דקצצר אסור לטלטל הסדין
צצמוכה: שקולו המייניע וקטרו צב.
קחו צצננו וקטרו צו את הטלית
למחיצה: מתנ"י חצר שנפרצה
לרה"ר. צמלואה או יותר מעשר:

חייב דרה"ר הוא וצגמרא קא צעי
לה: טעור. אצל מותר לכתמלה לא
אפי' תוך ארבע אמות דלאו רה"ר
היא אלא כרמלית היא והוא הדין
נמי מתוכה לרה"י: **גמ'** צצננו
דך לעלמן. צצרה אחת: מה
צצננו צננו. ואינו ראוי לגודרה
אלמא קנו לה: אצדה לפן דך
צאוסו צדה. שהיה להן דך צו
ואינו ידוע אי צצפנו או צצרונו
וצצרו להן אחת מן הרוחות: וכי
סימא הכא נמי כשצדה לפן
הדיך צאוסה חלה. שאין מקום
המחיצה ניכר וצני רה"ר מרחיצין
רה"ר לתוכה צצקמא ואמרו צעד כאן
היה רשות וכי אמר ר"ה ר"ר היא
צצותו מקום מחיצה קאמר שאלו
עוררין עליו: והאמר רבי חנינא עד
מקום מחילות מחלוקת. דמשמע כל
החצר כולה עד מקום המחיצה הוי
צחכמי עושין אותה כרמלית אצל
צמקום מחיצה מודו מכלל דרי"א משוי
ליה לכוילה (ט) רה"ר: ואיבעית אימא.
לעולם צצמקומות מחילות ניכרות
ואפילו הכי משוי ליה ר"א למקום
מחיצה רה"ר דקא סבר צדוי רה"ר
כרה"ר דמו: הני מילי היכא דאיכא
חיפופי. סתם צדוי רה"ר איכא
חיפופי. נועלין ימידות ואצניס גדולות
סמוך לכותל שלא ציקוהו קרונות
והוא אור צצניעה לכותל קרי צדוי
רשות הרבים וצבהו הוא ארמנא
הוא דפליגי רבנן ואמרו לאו רשות
הרבים הוא ואסור לטלטל מתוכו
לרשות הרבים משום דליכא הפסק
ולא עיילי צבא רבים להדיא אצל
הכא אימנא מודו ליה: והא מסוכה.
לרשות היחיד קאמר ר"א חייב אלמא
כולה חצר רה"ר משוי ליה: איירי
דאמרי רבנן מסוכה נוי. ואן פרכינן
לרבנן אמאי נקטי מתוכה הא רבי
אליעזר צצוכה מודה דכרמלית היא
דמקום מחיצה הוא דקא משוי רה"ר:
מתנ"י חצר שנפרצה. צצבת
לרשות הרבים: מוסרין לאוסה
צבת. הואיל והותר למקצתה:
צעיטנא קורסו או לחיו"ט גרסינן
לעסיד צבא. לצבת הצאה: אס'
מוסרין כו'. צגמנא [לה]. מפרש דרבי
יוסי מחמיר והכי קאמר כשם שאסורין
לעמיד צבא כך אסורין היום:

גמ' צמלואה ור' דעלמא הוה
אמנא: (ט) רש"י דה'
והאמר וכי לכוילה חצר
רה"ר הסי"ד: (א) דה'
משתי רוחותיו נמי נימא
פתחא: (ד) תוס' ד"ל לחי
שנא וכי ואיירי נמי
שנפרצה:
גמ' זה מטלטל עד עיקר
מחיצה. עי לעיל דף עט
ע"ב: תוס' דה' בשתי
רוחות וכו' בבבבקה שאין
פתחא: עי לעיל דף פו
ע"ב תוס' דה' גוזמטל:
שקולו גלימא נגידו
בה. המחיצה צלל גג לאו
אצל הוא ומחיצה כו מותר
לעשות סוכה (סא.) אתריה
דשמואל הוי. ולאו חומת
ארבע אמות קמיה
צחמיה (וחלו"ג.) רבים
שברירו דרך לעצמן
דך עדה אצמיה. מה
שברירו ברירו. אפי' שלא
טעלו רשות מעל עדה
(רשב"ם ב"ב ב.) שאברה
להן דרך באותו שדה.
דמ"מ חומת אית להו
צביה ופה כח רבים מכה
יחיד. שהיך צצצדה לו
דך צצדה צצניו גג כירור
מעלמו אלא או צצית דין לן
צצרותו של עגל הצדה.
אצל רבים צצית דין דמו
דמאן מיייהו מומין להאי
לני דינא (שם.) צצדי
רשות הרבים. צצין
לצמיס. שנתמיס להן מן
צחמיס אצניס ומכסולין
להרתיק חוץ העגלות.
ומאותן חיפופי ונפטס קרי
צדי רה"ר (קורותו ב.)
שנטלו קורותיו או
לחירו. שבת. מותרים
באותו שבת. דלמרינן
הואיל והותרה הותרה
(לעיל יז.)